Verslag thematafel verbinding

7 mei 2026

10 tot 12 uur

Concrete tips voor verbinding en tegengaan van polarisatie

1. Investeer structureel in initiatieven van bewoners, gemeenschappen en maatschappelijke organisaties die dagelijks bijdragen aan verbinding in de stad. Ga het wiel niet opnieuw uitvinden. Geef Amsterdammers meer ruimte, eigenaarschap en langdurige ondersteuning om mee te bouwen aan oplossingen in hun eigen wijk, in plaats van alleen tijdelijke projectsubsidies. Maak hun onze bondgenoten en ingang tot die wijken.

2. De dag van de dialoog. De gemeente en politiek moeten structureel investeren in ontmoeting, dialoog en samenwerking tussen verschillende gemeenschappen in Amsterdam. Juist in een tijd van internationale spanningen en maatschappelijke polarisatie is het belangrijk om in tijden van rust te investeren in onderling vertrouwen, zodat de stad ook in moeilijke tijden verbonden blijft. Faciliteer daarom jaarlijks terugkerende momenten, zoals een stedelijke Dag van de Dialoog, waarbij scholen, gebedshuizen, bewonersinitiatieven en maatschappelijke organisaties gezamenlijk activiteiten organiseren rond actuele maatschappelijke thema's. Het is bedoeld voor Amsterdammers die in hun dagelijkse leven niet in contact komen met andere Amsterdammers uit hun bubbel. (Ook meer dialoog met politici is daar een onderdeel van, in plaats van ophalen van informatie bij tijden van spanningen)

3. Vergroot het vertrouwen in politiek en overheid door zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken en duidelijk terug te koppelen wat er met signalen en input van bewoners gebeurt. Veel Amsterdammers begrijpen de wereld van de Stopera niet. Tijdens het stadsgesprek kwam duidelijk naar voren dat het vertrouwen in de politiek afneemt, wat ook zichtbaar is in de dalende opkomst bij verkiezingen. Amsterdammers haken af wanneer betrokkenheid vooral symbolisch voelt; herkenbare aanwezigheid, duidelijke communicatie (geen beleidstaal) en terugkoppeling zijn essentieel om vertrouwen duurzaam te versterken. Amsterdammers moeten zichzelf meer herkennen als ''hoofdrolspelers'' in het verhaal van hun eigen stad, door de keuzes die gemaakt worden voor hun.

Aanwezigen

Ma.ak020, Hart voor de K-buurt, Kracht van Mokum, Meentcoop, Aisa Amagir Kenniscentrum ongelijkheid, Emancipator, IRSN, Raad van kerken Amsterdam, De Gezonde Stad, Urban Resort, VCA, ObA, Sidney Bialystock, NIHS Joodse vertegenwoordiging, coalitie van buurtplatformen Amsterdam, Kraaijennext, Hulpdienst Slotergeus.

Raadsleden: Anne Breure (D66), Sidney Cruickshank (D66), Omar Ameziane (PRO Amsterdam), Lian Heinhuis (PRO Amsterdam).

Gespreksleider: Bertine Muller

Verslag: Dora Fabriek

1. Voorstelrondje: kom je verbinding of polarisatie tegen?

Rode draden: polarisatie neemt toe, verbinding vind je in de wijk, veel jongeren die helemaal afgehaakt zijn of polariseren, er is ook veel verbinding en hoop, kerken maken zich zorgen over verrechtsing samenleving, polarisatie binnen en buiten de joodse gemeenschap, er is behoefte aan verbinding met de gemeente en die is er niet altijd.

2. Wat lukt wel? Eerst in duo's, dan met z'n vieren en dan plenair: wanneer heb je meegemaakt dat er mensen met verschillende meningen toch verbinding vonden en wat gebeurde er concreet?

Patronen die in die gesprekken te herkennen zijn: nabijheid, niet van bovenaf (boven is het systeem/bestuur), vertrouwen, gesprek organiseren en luisteren, kracht van gemeenschapsinitiatieven, klein beginnen, tolerantie, actie en concreet, verbinding tussen systeemwereld en leefwereld, samen doen en creëren, mede-eigenaarschap ontwikkelen met elkaar (ipv gescheiden), een gezamenlijk doel of onderwerp, samen eten, van meedenken naar meebeslissen (zeggenschap), lef, gevoel van urgentie, meervoudig aanspreken, geen dogma's, gemeenschappelijke basis vinden (common grounds), glas is half vol, kaders, samen leren, handelingsperspectief (machteloos houd je in de bubbel), tijd nemen, juridisch economische systeemverandering, nieuwsgierigheid, menselijke maat, continuïteit.

3. Wat kan de gemeente concreet doen om verbindende momenten mogelijk te maken? Concrete uitvoerbare acties. Eerst voor jezelf, dan in duo's, dan met z'n vieren.

Concrete ideeën die zijn besproken:

- De gemeente moet rechtstreeks gunnen aan gemeenschapsinitiatieven. Heel veel van deze initiatieven doen van alles voor de stad, maar hebben geen middelen, geen ruimte, etc.
- ambtenaren moeten meer in de wijk zelf gaan werken om de leef- en systeemwereld.
- Community moet versterkt worden, de initiatieven erkend worden en worden ondersteund.
- Dialoog organiseren en versterken, op alle niveaus dus ook bij college en ambtenaren.
- Vanuit positief uitgangspunt: de kracht ligt in de stad. Maatschappelijke initiatieven zouden langdurig geborgd moeten worden vanuit een integrale benadering (dus niet verkokerd) zodat de verantwoordelijkheid samen gedragen wordt.

4. <u>Bovenstaande ideeën worden ter plekke uitgewerkt, de vraag is: wat is je idee precies? Waarom helpt dit voor verbinding? Wat moet de gemeente concreet doen?</u>

- Idee groepje 1: gemeenschapsinitiatieven borgen. Waarom: we brengen mensen bij elkaar door laagdrempelige voorzieningen en plekken in de stad. Die initiatieven zijn echter kwetsbaar door de afhankelijkheid van tijdelijke locaties en middelen. Terwijl door die initiatieven de stad opbloeit en er verbinding ontstaat. Wat moet er gebeuren? Het structureel erkennen en ondersteunen van deze initiatieven, meerjarig financieren en rechtstreeks gunnen. Ervoor zorgen dat de afdeling van de gemeente die over deze subsidies gaat domeinoverstijgende doorzettingsmacht heeft, waardoor meerjarig financieren mogelijk wordt gemaakt. Er moeten dan concrete voorwaarden worden opgesteld om rechtstreeks te kunnen financieren.
- Idee groepje 2: zelfde idee, het borgen van gemeenschapsinitiatieven. Ook het erkennen van de initiatieven als sociale lijm in de stad. Op dit moment zie je dat geld en macht bij de gemeente ligt, terwijl je dat eigenlijk zou moeten omdraaien zodat de zeggenschap bij de bewoners(initiatieven) ligt. Duizend bloemen laten bloeien en duurzaam financieren. Als gemeente niet initiatieven overnemen in de wijk, maar wel komen kijken en faciliteren. Daarmee ook partijen/bewoners ondersteunen die minder makkelijk de gemeente vinden. Initiatieven lopen ook tegen wetgeving en regelgeving aan.
- Idee groepje 3: aan het verbinden als opgave kun je positieve uitgangspunten koppelen: de kracht ligt in de stad. Gemeente moet positie van initiatieven die daar aan bijdragen, vaak in de wortels van de samenleving, positie geven door

langdurige structurele borging met duurzaam budget, waarbij verantwoordelijkheid in de stad samen gedragen wordt. Het delen van eigenaarschap door een “doe-democratie” wortel te laten schieten. Het is al die jaren te vrijblijvend geweest. De initiatieven bieden een handreiking, zij doen al zo veel in de stad, maar het is vaak op basis van drijfzand. Dus structurele erkenning vraagt om systeem- en cultuurverandering, kan door een wethouder bestaanszekerheid en democratisering met bijbehorend budget. De basis moet op orde zijn. Daar moet ook budget bij. Het draait ook om geld en over verbinding binnen het gemeentelijk ambtelijk apparaat. Daar moet domeinoverstijgend gewerkt en gedacht worden.

- Idee groepje 4: verbinden en gesprekken organiseren, dus dialoog, op het niveau van de samenleving, van de gemeente en van de politiek. Als je in cirkels denkt ipv een piramide, zetten we de samenleving in het midden. In het ambtelijk apparaat moet ook verbinding zijn en vakbekwaamheid. Het is een kwestie van waardegedreven politieke keuzes en kwestie van niet opgeven, variëren en respect en waardering voor verschillen. Concreet idee hierbij: 2 dagen per jaar dag van de dialoog.

<u>Dank en afsluiting</u>

De deelnemers worden bedankt voor hun komst en inbreng. De raadsleden geven aan dat dit gesprek slechts een begin is, de raadsleden zouden deze gesprekken graag voortzetten.